

ATATÜRK VE TÜRK MİLLETİ'NİN SAĞDUYUSU

M. Vehbi TANFER*

Türk Milleti, Türk tarihinin en zor, karanlık ve ümitsiz bir döneminde, Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde, Türk Devrimi gibi bir mucizeyi gerçekleştirebilmiştir. Bu büyük tarihsel olayda, Mustafa Kemal Atatürk'ün tek dayanağı, Türk Milleti'nin sağduyusu olmuştur. Artık Türk Milleti'nin varlığının sona ermek üzere olduğunu, Avrupa'dan sürülüp Asya bozkırlarına göndermeyi düşünen emperyalist güçler, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde Türk Milleti'nin direniş ve şahlanmış mücadelesini gördüklerinde, hem şaşırmış hem de bunun bir çılgınlık olduğunu düşünmüşlerdi. Milli Mücadele'nin örgütlenme safhası hızla devam ederken ve Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde, milleti ilgilendiren tarihi kararlar alınırken bile, batılılar uzun süre, bu hareketin başarılı olacağına inanmamışlardı. İngiliz gazeteleri, Ankara'dan gelen direniş haberleri üzerine; "*Ankara bataklığının ortasında kurbağa sesleri duyulmaya başlamıştır!*" diye yorumlar yaparlarken, Erzurum Kongresi sırasında Mustafa Kemal Paşa ile görüşen General Harbour; girişilen direniş hareketinin imkansız olduğunu anlatmak için; "*Zaman zaman insanların intiharına şahit olduk; şimdi de bir milletin intiharına mı şahit olacağız?*" Diye soruyordu.

Bunlara karşın, Mustafa Kemal Atatürk, Türk Milleti'nin er ya da, geç de olsa, esaret zincirlerini kıracağını, kurtuluşu mutlaka sağlayıp, zafere ve özgürlüğe ulaşacağını biliyordu. Çünkü Türk Milleti'nin en aşağı yedi bin yıllık tarihi içerisinde bir gün dahi olsa özgürlüğünü yitirmemiş olduğunu görmüştü. Böyle bir milletin özgürlüğü olmadan bağımlı bir şekilde asla yaşamayacağını biliyordu.. Atatürk; "*Halbuki Türk'ün haysiyeti, gururu ve kabiliyeti çok yüksek ve büyüktür. Böyle bir millet esir yaşamaktansa yok olsun daha iyi-*

* Atatürk Araştırma Merkezi Bilim Kurulu Üyesi.

dir” diyerek¹, millet adına karar verirken, Türk Milleti’nin tarihten gelen özgürlük ve bağımsızlık aşkının, her türlü baskıyı kırıp parçalayacağını çok iyi biliyordu. Türk Milleti’nin sağduyusu mutlaka harekete geçecek, kendisini itaate, mistik ve kadercı bir yaşama iten geleneksel ve dinsel dayatmaları parçalayacak, doğru yolu bulacaktı.

Atatürk, Osmanlı Saltanatına ve Hilafete bağlılığı sürdürmenin artık mümkün olmadığını düşünüyordu. Ona göre, Osmanlı hanedan ve saltanatının devam ettirilmesine çalışmak, Türk Miifeti’ne karşı büyük bir kötülük olurdu. Artık vatan ve milletle hiç bir vicdan ve fikir bağlantısı kalmamış bir sürü delinin, devlet ve milletin istiklal ve haysiyetinin koruyucusu mevkiinde bulundurulmasına göz yumulamazdı².

Atatürk, en ünlü eseri Nutuk’ta, bir milletin yaşamasının ve mutluluğunun ancak, gayelerinde ve gayelerinin gerçekleştirilmesinde tam bir birlik halinde bulunmasına bağlı olduğunu söylemektedir. Tarihin ancak devletlerin yıkılış ve çöküş gibi bunalımlı zamanlarında kaydettiği çok önemli ve tehlikeli anları yaşayan Türk Milleti’ne olan sonsuz güvenini vurgulamaktadır³.

Atatürk şöyle devam etmektedir: “*Böyle anlarda, talih ve kaderini doğrudan doğruya kendi eline almakta gaflet gösteren milletlerin, gelecekleri karanlık ve felaketlerle doludur*”⁴.

O, Türk Milleti’nin sağduyusunun çok güçlü olduğuna o kadar inanıyordu ki, Türk Milleti, tarihten gelen bu faziletli karakteri sayesinde, gerçeği görüp ona göre hareket edecekti. Sağduyu, akla uygun yargılar verme yeteneği, akli selim, hisselim; doğru ile yanlış birbirinden ayırma ve doğru yargılama gücü olarak tanımlanmaktadır. Atatürk’ün söz, eylem ve kararlarından hareket ettiğimiz zaman, Türk Milleti’nin tarihin bu karanlık döneminde akla uygun kararlar verdiğini, akli selim davrandığını ve doğru ile yanlış ayırabilip, olayları doğru yargılayabilme yeteneğini gösterdiğine inandığını görmekteyiz. Ata-

¹ Kemal Atatürk *Nutuk (1917-1927)*, (Yayına Haz. Zeynep Korkmaz), Atatürk Araştırma Merkezi Yay., Ankara 1991. s.10.

² A.g.e., s.10.

³ A.g.e., s.246.

⁴ A.g.e., s.246.

türk'ün bu tespitinin son derece doğru olduğuna tarih tanıklık etmektedir. Çünkü Türk Milleti'nin bu özellikleri tarihindeki her zor dönemde ortaya çıkmıştır. Türk Milleti fitri zekası ve sağduyusu sayesinde, tarihin bu karışık döneminde doğru yolu bulup, başarıya ulaşmasını bilmişti. Bu kavrayış sonucu ki, kurtuluş ümidi vaadeden her samimi işarete koşmaktaydı.

Oysa, Anadolu'da Mustafa Kemal Paşanın yanında yer alanlar bile Sultan ve Halife'nin, Allah'ın yeryüzündeki gölgesi ve peygamberin vekili olduğuna inanıyorlardı. Pek çok aydın, padişaha ve halifeye karşı gelmeyi, sanki Tanrı'ya karşı gelmekmiş gibi görüyor ve yorumluyordu. O kuşağın en aydın isimlerinden Rauf Bey bile, kendi damarlarında dolaşan kanda hala padişahın nimetinin zerrelere olduğunu ileri sürerek, karşı gelemeyeceğini söylemekteydi. Bu düşüncede olanların sayısı da oldukça çoktu. Oysa, bu yanlış düşünceyi Türk Milleti sağduyusu sayesinde bir anda yırtıp parçalamasını bildi. Çünkü Millet, tarihsel ve dinsel geleneklerinden hareket ederek, padişah ve halifeye sadakatin gerekli olduğunu düşünüyordu. O anlayışa göre, sultana ve halifeye karşı gelmek en büyük günah olarak algılanıyordu. Padişaha ve halifeye isyan etmek, geleneksel ve dinsel bakış açılarına göre imkansız gibi bir şeydi. Ancak buna karşın, yine de düşman istilasından Türk Milleti'ni ve vatanının kurtarmanın tek yolunun Mustafa Kemal'in yolundan yürüme olduğunu idrak ediyor, başka bir kurtuluş yolu olmadığını görüyordu.

İşte bu tarihi anda, bu kritik dönemde Türk Milleti'ni padişahın ve halifenin gittiği yoldan ayırarak, akliselim yoluna yönelten irade, onun çelik gibi güçlü sağduyusuydu.

Türk Milleti, kendisine hizmet edenlere, bağımsızlığı uğruna çaba gösterenlere, tarihinden gelen asaletle kadirşinaslık gösteriyor, tarihi ve dinsel bağlılıklarını bir çırpıda bir köşeye atarak, ulusal bağımsızlık ve akliselim yolunda yürüyordu. Millet kurtuluş için başka çare olmadığını görmüş, bu durum onun sağduyusunun en güzel örneklerinden birisini oluşturmuştur.

Ancak, bir toplumun, yüzyılların uyuşturucu yönetim ve terbiyesinin etkisinden bir günde, bir yılda kurtulup, bir anda serbest kalabileceğini düşünmek ve kabul etmek doğru değildir⁵. Bunun için *zamana* ihtiyaç vardı. Türk Milleti

yenilikleri kavrayabilecek iradeye ve bilince sahipti; ama yüzyıllardır ihmal edilen bu halkı eğitmek, ona gerçekleri anlatmak gerekiyordu.

Atatürk'ün bu konuda ne kadar tutarlı bir düşünce içinde olduğunu Kurtuluş Savaşı sırasında Türk Milleti'nin ortaya koyduğu tutumda açık biçimde görmekteyiz. Osmanlı Devleti'nde Türklük bilinci geri planda kalmış olmasına karşın, Türk Milleti'nin kendi milli bünyesinde bu kimlik yine de muhafaza edilmişti. Siyasî alanda Türklük duygusu, Osmanlı yöneticilerinin pek değer verdiği bir konu değildi. Üstelik, o toplum yapısında kulluk ve tebaklık söz konusuydu. Kendisini yeryüzünde Allah'ın gölgesi olarak gören padişah, kendisini herşeyin ve herkesin sahibi olarak görmekteydi. Bu durum, yüzyılların gevşetici zihniyeti nedeniyle, toplum kesimlerince de doğal bir durum olarak algılanıyordu. İmparatorluğun son yüzyılında, bir takım düşünce ve siyaset akımları önemli dalgalanmalar meydana getirmişti. Bu dalgalanmalar imparatorluğun bünyesini zorluyor; kendine özgü birlik havasını parçalıyordu. Türk olmayan unsurlar, birer birer kendi bağımsız devletlerini kurma yolunda gayret göstermekteydiler. Buna karşın Türkler, padişaha ve halifeye karşı, son ana dek bağlılıkta ve saygıda kusur etmemişlerdi.

Oysa Türk Kurtuluş Savaşı'nda yaşanan olaylar, bu durumu tersine çevirdi. Çünkü bu dönemin siyasi yapısı içinde, geçmiş dönemlerde işlenmiş bir kavram olarak Türklük duygusu büyük bir değer ifade etmeye başlamıştı. En azından "Türk" ve "Türklük" kelimesi bir takım düşünce adamlarının literatürüne girmişti. Üstelik bu unsur, imparatorluğun dağılan bünyesi içinde bir merkez ya da çekirdek olma kimliğini elde etmişti. Bu gerçekler ortasında, Türkler'e ve Türklük kavramına dayanmadan yapılan siyasetlerin hiç bir anlamı olamazdı. Türklük unsuru, sonradan gelişen Milli Hareket'in temel taşı olduğuna göre, elbette bu milletin milli değerleri, kendine özgü milli psikolojisi ve sosyolojik özellikleri ön plana çıkacak ve siyasetin ve eylemin belirlenmesinde gerekli rolü oynayacaktı. Bu rolün karakterini ise, milletin sağduyusu ve sezgileri oluşturacaktı.

⁵ A.g.e., s.246.

Buna rağmen, bu durum tek yönlü olarak ele alınacak bir konu değildir. Türk Milleti'nin sağduyusu kadar, Türk Devrimi'nin düşüncede ve eylemde mimarı olan önderin, yani Mustafa Kemal Atatürk'ün de Türk Milleti'ni nasıl değerlendirdiği önem kazanmaktaydı.

Nitekim Atatürk, Türk Kurtuluş Savaşı boyunca dayanabileceği tek gücün millet iradesi olduğunu anlamıştı. O'nun padişahı ve halifeden bir şey beklediği yoktu. Padişah ve halife, ülkenin menfaatlerinden çok, kendi tacını ve tahtını korumanın hayali içindeydi. Bu nedenle Atatürk, Samsun'a çıkışının üçüncü gününde, "*Millet Türklük duygusunu ve hakimiyet esasını hedef almıştır*" demektedir⁶. Bu ifade, O'nun millete olan güvenini dile getiriyordu. Bu nedendir ki, "*Ya İstiklal ya Ölüm!*" diye dünya ve tarih önünde Haykırıyordu. Bir önder, milleti adına ölüm kararını, o milletin gözünü kırpmadan bu karara uyacağından emin olursa ancak böyle bir karar verebilir. Ama Mustafa Kemal Paşa, milletinden kendi vicdanı gibi emindi. Çünkü savaş cephelerinde tanıdığı Mehmetçik'in vatan uğruna gözünü kırpmadan ölüme gittiğine yakından tanık olmuştu. Örneğin Çanakkale'de Atatürk'ün; "*Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum*" emri, dünya savaş literatüründe hiç bir zaman görülmemiş, hiç bir kumandan kendi emrindekilere ölmeyi emredememişti. Atatürk bu emri vermiş, Mehmetçik de bu emre uymuştu.

Atatürk bu emri hangi ruh hali içinde verdi?

Dünya literatüründe böyle bir olay daha olmadığına göre, bunun de sağduyu'nun eseri olduğu açıktır, bağımsızlığı uğruna Türk ulusunun ölümü hiçe sayacağını, Türk Milleti'nde pek güçlü olan sağduyunun, millet için ölüm ve yok oluş demek olan teslimiyet politikasının parçalanacağını biliyordu. Türk Tarihi'ni okumuş, kendisine esaret zincirini yarmak için ölümü bile göze alan Plevne Kahramanı Gazi Osman Paşa'yi rehber edinmişti. Çünkü Plevne'de Türk ruhu yeniden canlanmıştı. Atatürk, Türk Milleti'nin sağduyusuna dayanarak, bu ruhu yeniden canlandırabileceğine inanıyordu. Tarihi çok iyi okuyan ve Türk Milleti'nin genel vasıflarını çok iyi incelemiş olan Atatürk, kendisini de milletin sade bir ferdi olarak görüyor ve büyük başarıların hiç birisinin kendisi-

6 Utkan Kocatürk, *Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Kronolojisi*, TTK Yay., Ankara, 1983, s.44.

ne ait olmadığını, bütün bu bütün başarıların Türk Milleti'nin eseri olduğunu söylüyordu. Bunu sağlayan, elbette Türk ulusunun sağduyusu ve kendine olan özgüveniydi.

Nitekim; 1920 yılında, Anadolu'da Yenigün gazetesinin sahibi ve başyazarı Yunus Nadi'nin aktardığına göre, bir konuşmasında şöyle demişti: *"Milletimiz çok büyüktür. Hiç korkmayalım; o esaret ve aşağılığı kabul etmez. Fakat onu bir araya toplamak ve kendisine; "Ey Millet" Sen esaret ve aşağılığı kabul eder misin?" Diye sormak lazımdır. Ben milletin vereceği cevabı biliyorum. Ben, milletin büyüklüğünü biliyor ve bu sual karşısında onun o suali soran çocuklarını canı gibi seveceğini ve alınlarından öpeceğini biliyorum. Ben biliyorum ki, bu millet kendisine bu suali soran çocuklarının, hep o esasa dayanan çare ve hazırlıklarını canla, başla kabul edecektir. Onun için işte ben şimdi bu yoldayım, onun çok sağlam bir yol olduğuna kani olarak"*⁷.

Öyleyse, böylesine güçlü bir sağduyuya sahip olan Türk Milleti'ni Atatürk nasıl tanımlıyor, nasıl değerlendiriyordu?

Fransız yazarı Emil Ludwig Atatürk'e "Türk Nedir?" sorusunu sormuştu. Atatürk kendisine şöyle yanıt vermişti:

*"Bu memleket, dünyanın beklemediği, asla umut etmediği müstesna bir mevcudiyetin yüksek tecellesine sahne olduğu en aşağı 7.000 senelik bir Türk beşiğidir. Beşik tabiatın rüzgarları ile sallandı; beşiğin içindeki çocuk tabiatın yağmurları ile yıkandı; o çocuk tabiatın şimşeklerinden, yıldırımlarından, kasırgalarından evvela ürker gibi oldu; sonra onlara alıştı; onları tabiatın babası tanıdı; onların oğlu oldu; Türk oldu... Türk budur. Yıldırımdır, kasırgadır; dünyayı o aydınlatan güneştir"*⁸.

Atatürk bu konuşmasında, yıldızlarla güneş arasında bir irtibat kurmaktaydı. Türkler, ihtiyar tarihlerin derinliklerinde ve sinesinde 16 büyük imparatorluk kurmuş ve her imparatorlukda birer yıldızla sembolleşmişti. Bu yıldızların ortasında da Mustafa Kemal bir güneş gibi doğmuştu.

⁷ Yunus Nadi Abaloğlu, *Ankara'nın İlk Günleri*, s.99; ayrıca bkz. Utkan Kocatürk, a.g.e., s.1.

⁸ Vehbi Tanfer, "Atatürk ve Devrimleri", *Atatürk Konferansları: 1973-1974*, Ankara, 1977, s.277.

Yine bir konuşmasında Atatürk Türk Milleti'ni şöyle tanımlamıştı: *“Türk Milleti bir arşandır. O arslanın büyük hamleleri ise devrim hareketleridir. Bu arslanı tahrik etmek; işte bizim için iftihar edilebilecek rol budur!”*⁹

Gerçekten de Atatürk, o büyük arslanı tahrik edip, harekete geçirmesini bilmişti. Bunu ancak, Türk Milleti'nin karakterini, medeni vasfını ve tarihini çok iyi bildiği için yapabiliyordu. Oysa, büyük işin başında, maddi kuvvetler ve şartlar açısından her şey onun aleyhindeydi. *“Ben milletin vicdanında ve geleceğinde hissettiğim büyük gelişme kabiliyetini, bir milli sır gibi vicdanında taşıyarak, yavaş yavaş bütün millete uygulamak mecburiyetinde idim”* sözleri, onun Kurtuluş Savaşı'ndaki stratejisini ortaya koyar¹⁰. Sivas Kongresi'nin yapıldığı ve Amerikan Mandası fikrinin yoğun olarak tartışıldığı ortamda, Amerikalılar Harbord isminde bir generali Anadolu'ya incelemeler yapmak üzere göndermişlerdi. Anadolu'daki direnişi engellemek ve manda fikrinin yaygınlaşmasını! sağlamak için gelen Harbord, 22 Eylül 1919'da Mustafa Kemal Paşa ile de görüştü. Mustafa Kemal Paşaya Anadolu'nun ekonomik ve siyasi yapısı itibariyle iyice tükenmiş olduğunu, ve bu şartlarda güçlü devletlere karşı konulmasının imkansız olduğunu uzun uzadıya anlatarak, bu nedenlerden ötürü mandater yönetim şeklinin kabul edilmesinin Türkler için en makul yol olduğunu anlattı. Harbord konuşmasının bir yerinde şunları söylemişti:

“Paşam! Bana bu vazife verildiği zaman Türk tarihini okudum. Gördüm ki büyük kumandanlar yetiştirmiş, büyük ordular kurmuşsunuz. Bunu yapan bir milletin de mutlaka bir medeniyet sahibi olması gerekir. Bunu takdir ederim. Fakat bugünkü durumunuza bakalım. Siz birinci cihan savaşında, başta Almanya olmak üzere dört büyük müttefik iken, dört yıl savaşınız. Ve sonunda mağlup oldunuz. Dört müttefikin bir arada yapamadığını, bu vaziyetinizle tek başınıza yapmayı nasıl düşünebiliyorsunuz? Fertlerin zaman zaman intihar ettiğini gördük. Şimdi de bir milletin intiharına mı sahip olacağız? Şani, milletinizi ölümden ancak manda idaresini kabul etmenizle kurtarabilirsiniz.”

⁹ Asım Üs., *Hatıralar*, s.322.

¹⁰ Kemal Atatürk, *Nutuk*, Atatürk Araştırma Merkezi yay., Ankara, 1991, s. 10-11.

General Harbord'un bu sözleri üzerine büyük bir heyecanla ayağa kalkan Mustafa Kemal Paşa şu cevabı vermişti:

- *"Biz emperyalistlerin eline düşen bir kuş gibi yavaş yavaş ve sefil bir ölüme mahkum olmaksansa, babalarımızın oğulları olmak sıfatıyla vuruşa vuruşa ölmeyi tercih ederiz. Ve yine şunu da iyi bilmenizi isterim ki, bir millet maddi ve manevi bütün gücünü ortaya koyar, savaşır, didinir, sonunda muvaffak olamazsa, o millet zaten ölmüştür. Fakat ben şuna inanıyorum ki, Türk Milleti mutlaka muvaffak ve muzaffer olacaktır".*

Mustafa Kemal Paşa bu sözleri söylerken, avucunun içinde pençeye düşen bir kuş işareti yapıyordu. General Harbord ise şaşkınlık içindeydi. Hala Mustafa Kemal'e uyarılar yapıyordu ve şu soruları soruyordu;

"Pekela! Bu kadar büyük bir işe girişiyorsunuz. Paranız var mı? Bütçeniz nerede ve nedir? Bu parasızlıkla ve imkansızlıklarla işe girişmek memleketi feci bir akibete sürüklemek değil midir? Bu sorumluluğu nasıl üzerinize alabiliyorsunuz?"

General Harbord'un bu soruları karşısında Mustafa Kemal Paşa o derece sinirli bir hal almıştı ki; elinde oynamakta olduğu teşbihi kuvvetle çekmiş, ip kopmuş ve tespih taneleri dağılmıştı. Eğilip, o teşbih tanelerinden bir kaçını toplayarak ipe dizdi ve sözlerine şöyle devam etti:

"Görüyorsunuz general! İp kopmuş ve taneler dağılmıştır. İşte ben şimdi yaptığım gibi, o taneleri birer birer toplayacağım. Bunu toplarsam ben toplayacağım. İşte görüyorsunuz general; o zaten dağılmış. Öldürürsem ben öldürürüm. Yabancılar elinde öleceğine, Türk Milleti kendi öz evladının elinde can vgrsin. Fakat ben onu öldürmem. Toplayacağım; o dağılanı yemiden bir ar ay a getireceğim!"

Atatürk'ün o derece heyecanlı, inançlı ve kararlı olduğunu gören Harbord Mustafa Kemal Paşanın yanından ayrılırken, şu sözleri mırıldandı:

- *"Biz de olsak, onun yaptığım yapardık"*

1937 yılında, Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan bir söyleşisinde o; *"Ben 1919 senesi Mayısı içinde Samsun'a çıktığım gün elinde, maddi hiç bir kuv-*

vet yoktu. Yalnız büyük Türk Milleti'nin asaletinden doğan ve benim vicdanımı dolduran yüksek ve manevi bir kuvvet vardı. İşte bu ulusal kuvvetle, bu Türk Milleti'ne güvenerek işe başladım. Ben Türk ufuklarından bir gün mutlaka bir güneş doğacağına, bunun hararet ve kuvvetinin bizi ısıtacağına, bundan bize bir güç çıkacağına o kadar emindim ki; bunu adeta kendi gözlerimle görüyordum"¹¹.

Sonuç olarak; Atatürk Türk Milleti'nden, Türk Milleti de Atatürk'ten güç almıştır.

¹¹ A.g.m., s.277; Utkan Kocatürk, *Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri*, Atatürk Araştırma Merkezi Yay., Ankara, 1999., s.l.

ÖZET

Türk milleti, Türk tarihinin en zor döneminde Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde büyük bir dönüşüm gerçekleştirmiştir. Bu dönüşüm esnasında Mustafa Kemal Atatürk'ün tek dayanağı kendisinin de bir mensubu olduğu Türk halkı olmuştur. Bu dönüşümün başlangıcında emperyalist güçler hem şaşırılmışlar hem de çılgın bir hareket olarak düşünmüşlerdir.

Ancak, Atatürk Türk Milleti'nden Türk Milleti de Atatürk'ten güç alarak zor ve çileli bir savaşa girişmişler, inandıkları zaere ulaşmışlardır. Bu makalede Mustafa Kemal Atatürk'ün Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı gerçekleştirirken halkına nasıl güvendiği, yine halkına dayanarak zafere nasıl ulaştığı anlatılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Mustafa Kemal Atatürk, Türk Milleti, Türk Tarihi, Anadolu, Türk Kurtuluş Savaşı, Mehmetçik.

ABSTRACT

The Turkish Nation has realized the great changing in the most difficult period of Turkish History under the leader of Mustafa Kemal Atatürk. In this transformation period, the unique base of Mustafa Kemal Atatürk was the Turkish People. At the beginning of this transformation, the emperyalistic powers were very surprized and also considered it as a madly action.

However, Atatürk and the Tukiş Nation had strengthened each other and attained the victory which they had believed. In this article, it is mentioned that the belief of Mustafa Kemal Atatürk in realizing of the National Independence War to his nation and again to attain the victory.

Key Words

Mustafa Kemal Atatürk, Turkish Nation, Turkish History, Anatolia, National Independence War, Mehmeds (Turkish Common Soldier).